

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2021-12-16

Ärendenummer
NV-07050-21

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter, dnr. M2021/01748

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker författningsförslaget i stort. Vi lämnar dock synpunkter samt förslag på ändringar i nedanstående delar av promemorians förslag som avser att

- förtydliga ansvarsfrågor
- precisera vad f-gas kan användas till för att minska utrymme för illegal hantering
- klargöra vilka ändringar i promemorian som kan behöva göras för att bibehålla väsentliga sakkra
- underlätta läsbarheten
- uppmärksamma att nivån på miljöstraffavgift bör höjas generellt för att uppfylla artikel 25.1 EU-förordningen om f-gaser avseende att sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket tillstyrker författningsförslaget i stort. Vi lämnar dock synpunkter och förslag på ändringar i vissa delar av promemorians förslag.

I förslagen till ändringar lämnar vi först en motivering, därefter förslag på författning. I våra författningsförslag utgör vanlig och *kursiv* text de lagda förslagen i miljödepartementets promemoria. Understruken text motsvarar förslag på tillagd text från Naturvårdsverket. ~~Överstruken text~~ är sådan text som Naturvårdsverket föreslår att tas bort.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

1 §

Naturvårdsverket vill uppmärksamma att den ny tillkomna bestämmelsen 19 a §, om ett bemyndigande för Naturvårdsverket att meddela föreskrifter om certifieringskrav, inte omnämns i 1 §. Det kan finnas skäl att justera 1 § så att där anges att 19 a § har meddelats med stöd av 8 kap. 11 § regeringsformen.

7 §

Begränsningar i handel med f-gas är ett effektivt sätt att minska risken för att gasen hanteras på felaktigt sätt och därmed ger ett ökat utsläpp. Krav på certifikat är ett bra sätt att öka kunskapen så att oavsiktliga utsläpp kan minimeras. Naturvårdsverket inser de begränsningar som ges med EU-förordningen om f-gaser¹ om vilka förbud som kan finnas, men ser att det finns ett behov att begränsa marknaden så att det inte sker någon handel med återvunnen f-gas med personer och företag som saknar certifikat.

För att förtydliga 7 § kan det göras en uppdelning motsvarande den uppdelning som föreslås i 17 och 17 a §§ förordningen om miljöstraffavgifter. Detta genom att justera 7 § på så sätt att det skiljs mellan att *köpa* och *sälja* genom två enskilda bestämmelser, i en 7 § (köpa) och 7 a § (sälja).

Resonemanget på sida 39 i remissen om 7 § första stycket 3 gäller rening och destruktion. Ett resonemang om återvinning av f-gas synes saknas varför den föreslagna punkten 3 blir ofullständig. Den som har det intyg som nämns i punkten 3 brukar vanligtvis inte köpa f-gas utan tar istället emot hela utrustningar och fordon som sedan har tömts på f-gas, däremot kan de sälja insamlad gas.

Vi förslår sammanfattningsvis att 7 § delas upp i 7 § om att köpa gas och 7 a § om att sälja gas, samt att punkt 3 tas bort:

7 § F-gas för användning i en verksamhet enligt 17 eller 18 § får endast säljas till och köpas av företag som har

- 1. ett certifikat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller*
- 2. en anställd som har ett certifikat enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller*
- ~~3. en anställd som har ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon.~~*

7 a § F-gas för användning i en verksamhet enligt 17 eller 18 § får endast säljas till och köpas av företag som har

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EU-förordningen om f-gaser)

1. ett certifikat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller
2. en anställd som har ett certifikat enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller
- ~~3. en anställd som har ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon.~~

15 §

I nuvarande regleringen är det utrustningar, som omfattas av krav på läckagekontroll enligt EU-förordningen om f-gaser eller 11 § f-gasförordningen, som ska ingå i rapportering. För utrustning som inte omfattas av krav på läckagekontroll saknas relevanta uppgifter att rapportera.

Nuvarande reglering om rapportering innebär även ett undantag för brandskyddsutrustning och elektriska brytare. Det kan finnas intresse att även dessa rapporteras. Effekten av sådana ändringar har däremot inte utretts.

Promemorians förslag innebär att nuvarande reglering ändras i sak, dessa ändringar har inte lyfts tidigare och Naturvårdsverket anser att dessa ändringar i sak inte är nödvändiga.

Vi förslår sammanfattningsvis att promemorians 15 § omformuleras för att omfatta de verksamheter som anges i nuvarande reglering:

15 § Den som är operatör *för en utrustning eller anläggning som under någon del av ett kalenderår innehåller* minst 14 ton koldioxidekvivalenter *f-gas* och som omfattas av krav på läckagekontroll enligt artikel 4 EU-förordningen om f-gas eller 11§ ska lämna en rapport till tillsynsmyndigheten.

Första stycket gäller ej brandskyddsutrustning och elektriska brytare.

18 §

Nuvarande och föreslagen reglering innehåller en skrivning som kan tolkas som att det är företag som enbart ägnar sig åt återvinning av f-gas från mobil utrustning som ska ha företagscertifikat. Den information som nått Naturvårdsverket är att den tolkning som gjorts tidigare är att den som enbart ägnar sig åt den verksamheten inte behöver certifikat. Det motsvarar undantaget i 17 § där det framgår att krav på personcertifikat inte berör den som omfattas av EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon. Ett sådant undantag kan i ny förordning förtydligas.

Naturvårdsverket anser inte att ändring i sak är nödvändig.

Vi förslår sammanfattningsvis att 18 § formuleras om för att omfatta följande verksamheter:

18 § Ett företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil

utrustning som innehåller f-gas ska vara certifierat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, även om EU-förordningen om f-gaser inte innebär att företaget behöver vara certifierat.

Företag som enbart ägnar sig åt återvinning av f-gas från mobil utrustning behöver inte certifikat.

19 §

Syftet med 19 § är att precisera vilken typ av certifikat som krävs vid arbete med f-gas i luftkonditionering i fordon.

När förutsättningarna i punkt 2 uppfylls bör det vara tillräckligt att ställda krav i punkt a) även omfattar de krav som anges i punkt 1.

Vi förslår att 19 § andra punkten formuleras om för att omfatta följande certifiering:

2. i fråga om utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier,

a) arbetet leds av någon som är certifierad enligt kraven i punkt 1 eller kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning,

och

b) det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner.

26 § och ny 30 §

Den skrivning om att certifieringsorgan ska utse bedömningsorgan som finns i 26 § avseende certifiering av elektriska brytare, återfinns för andra certifieringsområden även i 30 §. För att öka läsbarheten föreslår Naturvårdsverket att sista stycket i 26 § tas bort och en hänvisning till 26 § skrivs in i 30 § enligt nedan:

26 § Ett certifikat enligt artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare får trots 22 § 1 utfärdas av någon som får utfärda personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

~~Certifieringsorganet ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.~~

30 § Det certifieringsorgan som enligt 22 § och 26 § är behörigt att utfärda certifikat för arbete med utrustning som innehåller f-gas ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

27 § och 28 §

Den tidsbegränsning av giltighetstid som anges i 27 § och 28 § har funnits ett flertal år och är väl inarbetad. I promemorians förslag till ny 27 § och 28 § noterar vi att tidsbegränsningen för personcertifikat enligt 19 § punkt 1 och

företagscertifikat som bygger på personcertifikat enligt 19 § punkt 1 har fallit bort. Naturvårdsverket anser inte att ändring i sak är nödvändig.

Vi föreslår att 27 § och 28 § formuleras om så att även företagscertifikat och personcertifikat för luftkonditionering i fordons utrustning har en tidsbegränsning även fortsättningsvis.

Vi föreslår sammanfattningsvis att 27 § och 28 § formuleras om enligt nedan:

27 § Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning eller artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem eller 18 § får inte vara äldre än fem år.

28 § Ett personcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning eller artikel 5 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem, eller ett certifikat enligt 26 § eller certifikat enligt 19 § punkt 1 får i fråga om utbildning i de teoretiska momenten i bilagan till den angivna EU-förordningen inte avse en examination som är äldre än fem år.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen

7 §

Det har visat sig att det finns en illegal handel av ozonnedbrytande ämnen. I nuläget är den troligtvis inte omfattande, men skrivningarna kan precisera vad gas kan användas till för att minska utrymme för illegal hantering.

Naturvårdsverket föreslår sammanfattningsvis att 7 § formuleras om för att förtydliga detta:

7 § Det är förbjudet att lämna köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till någon annan än den som bedriver verksamhet för insamling eller bortskaflande i syfte att återanvända eller destruera sådana köldmedier.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

9 kap. 17 c §

Vid tillämpning av miljöstraffavgifter uppkommer ofta frågan om avgiften ska riktas till operatör, tekniker eller företag. Ett förtydligande av detta kan underlätta tillsynsmyndigheternas arbete.

Naturvårdsverket föreslår ett förtydligande som innebär att sanktion kan riktas till fysisk person eller juridisk person.

17 c § För överträdelse av 11 a § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att inte ha sett till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan utrustningen fylls på ska en miljöstraffavgift betalas ~~med 5 000 kronor.~~

1. med 5 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och
2. med 10 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.

Övriga synpunkter

Naturvårdsverket ser att nivån på miljöstraffavgift bör höjas generellt för att uppfylla artikel 25.1 i EU-förordningen om f-gaser avseende att sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Nivån på avgifterna är i nuläget inte avskräckande för oseriösa aktörer, vilket kan innebära att okontrollerade utsläpp av dessa kraftfulla växthusgaser och incitament för att stoppa illegal handel saknas.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Maria Ohlman.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Gunilla Sallhed och handläggarna Emma Mogren, Gunilla Söderström och Charlotte Rehbäck.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Maria Ohlman

Kopia till:
m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se